

शुद्धोधन गाउँपालिका

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय

मानपकडी, रुपन्देही

चौथो गाउँसभा २०७५, २७ चैत्र

स्थान : अन्नपूर्ण बिउ उत्पादक कृषि सहकारी संस्थाको भवन

मानपकडी, रुपन्देही

शुद्धोधन गाउँपालिका

चौथो गाउँसभामा गाउँपालिका अध्यक्ष द्वारा प्रस्तुत मन्तव्य

गाउँपालिका उपाध्यक्षज्यू

गाउँ सभाका सबै सदस्यज्यूहरु

गाउँपालिकाका कर्मचारीहरु

पत्रकार ज्यूहरु

यस शुद्धोधन गाउँपालिकाको चौथो गाउँसभाको उपलक्ष्यमा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई गाउँपालिकाको र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्दछु। यस गाउँपालिकाको अध्यक्षको रुपमा चौथो गाउँसभालाई सम्बोधन गर्न पाउँदा अत्यान्त हर्षित भएको छु।

राज्यको पुर्नसंरचना मार्फत नेपालमा तीनतहको संघीय संरचना अनुसार तीनै तहका सरकारहरु गठन भई क्रियाशिल रहेका छन्। त्यसै अनुरूप स्थानीय सरकारको रुपमा यस शुद्धोधन गाउँपालिकाले दैनिक प्रशासनिक तथा विकास निर्माणका कार्यहरु गर्दै आएको छ। उक्त कार्यहरु गर्दा स्थानीय जनताको सर्वोपरी हित अनुकूल हुने गरी संचालन गर्दै आईएको छ। स्थानीय सरकार संचालनको लागि आवश्यक पर्ने ऐन, नियम, कार्यविधि, निर्देशिका लगायतका कानूनहरु कार्यान्वयनमा ल्याई सोही अनुसार कार्य भईरहेको छ।

अब म यस गाउँपालिकाको आ.व. ०७५/०७६ मा कार्यलयले सम्पादन गरेका प्रगति तथा वर्तमान समयमा रहेका समस्या तथा चुनौतीहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु।

हालसम्मका मुख्य मुख्य प्रगतिहरु :

१. संस्थागत विकास सुशासन तथा सेवा प्रवाह तथा न्यायिक कार्यसम्पादन तर्फ :

- संविधानमा व्यवस्था भएको प्रावधान अनुसार यस गाउँपालिकामा उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा गठन भएको न्यायिक समितिमा ९१ वटा उजुरी दर्ता भएका र ५१ वटा उजुरीहरुको फैसला भई किनारा लगाईएको बाँकी छलफलको क्रममा रहेका छन्।
- वडा नं. २ लाई रुपन्देही जिल्लाकै पहिलो वालमैत्री वडा घोषणा कार्य सम्पन्न गरिएको। साथै वडा नं. ५ लाई वालविवाह मुक्त वडा घोषणा गरिएको।
- प्रत्येक वडाबाट ४ जना मेलमिलापकर्ता छनौट गरी उनीहरुलाई ७ दिने तालिम प्रदान गरी सकिएको छ। उनीहरुलाई ०७६ बैशाख भित्र सूचीकृत गरी ततः पश्चात समुदाय स्तरमा हुने विवादहरुलाई स्थानीय स्तरबाटै समाधान हुने व्यवस्था हुनेछ।

- सबै वडा कार्यालयहरुबाट आवश्यक प्रविधि र पूर्वाधारको विकास गरी वडा कार्यालय मार्फत अनलाइन प्रणालीबाट कर संकलन र व्यक्तिगत घटना दर्ता सेवा प्रदान भैरहेको छ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता बैंक मार्फत वितरण गरिएको ।
- चालु आ.व. ०७५ श्रावण देखि हालसम्म जन्म ९८४ मृत्यू १४० विवाह ३४१ सम्बन्धविच्छेद १ बसाईसराई जाने १८ र बसाईसरी आउने ३४ को घटनादर्ता सम्पन्न भएको ।
- सामुदायिक विकास कोषको कार्यक्रम वडा नं. २ र ५ मा विस्तार गरिएको ।
- गाउँपालिकाको गुरुयोजना निर्माण कार्य अघि बढाईएको छ ।
- अन्तर स्थानीय तह (शुद्धोधन, गैडहवा, कन्चन गा.पा र सैनामैना न.पा.) विपद तथा वरुणयन्त्र संचालन कार्यविधि तयार गरी चारवटै स्थानीय तहबाट पारित गरी लगत सहभागितामा वरुणयन्त्र खरिद गरी संयुक्त रुपमा संचालन हुने व्यवस्था अघि बढाईएको छ ।
- नेपाल सरकार प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अर्न्तगत संचालन भएको रोजगार संयोजकको नियुक्ति भई गाउँपालिकामा रोजगार सेवा केन्द्र स्थापना भएको र सो मार्फत प्रत्येक वडा कार्यालय मार्फत बेरोजगार व्यक्तिहरुको लगत संकलन भैरहेको ।
- वडा नं. १ का जनताहरुलाई भौगोलिक रुपमा समेत वडा नं. २ को कार्यालय भुजौली आई सेवालिन बाध्य भएको अवस्था मध्यनजर गरी वडा नं. १ को चनापारमा वडा कार्यालय स्थापना गरी सेवा प्रदान गरिएको छ ।

२. भौतिक पूर्वाधार तर्फ :

- गाउँपालिकाको कार्यालय भवन निर्माण द्रुत गतिमा भैरहेको छ । र आगामी आ.व. को ०७७ आषाढ भित्रै सम्पन्न गर्ने लक्ष्य रहेको छ ।
- वडा नं. १ र वडा नं. ४ को वडा कार्यालय भवन निर्माणको ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न भई निर्माण कार्य शुरु हुने चरणमा रहेको छ ।
- प्रदेश सरकार प्रदेश नं. ५ बाट समेत अनुदानमा निर्माण हुने बहुउद्देश्य सभाहल निर्माणको लागि बहुवार्षिक ठेक्का अर्न्तगत ठेक्का आह्वान भैसकेको र आगामी आ.व. ०७६।०७७ सम्म सम्पन्न हुने लक्ष्य रहेको छ ।
- प्रदेश सरकार प्रदेश नं. ५ बाट सशर्त अनुदानमा निर्माण हुने खेलमैदानको ठेक्का प्रक्रियाको शुरुवात गर्न लागिएको छ ।
- प्रदेश सरकार प्रदेश नं. ५ बाट निम्नानुसारका सडक निर्माण कार्य अघि बढेका छन् ।
- तेश्रो गाउँसभाबाट चालु आ.व.मा स्वीकृत भएका १५१ योजना मध्ये निम्नानुसारका योजना संचालन तथा सम्पन्न भएका छन्
  - ५ लाख भन्दा मुनिका योजना २६ वटा सम्भौता सम्पन्न १९
  - ५ देखि २० लाख सम्मका योजना १८ वटा सम्भौता सम्पन्न ९
  - २० देखि ५० लाख सम्मका योजना ७ वटा सम्भौता सम्पन्न ०

- ५० देखि १ करोड सम्मका २ वटा योजनाको ठेक्का प्रक्रिया सम्पन्न भएको ।
- १ करोड भन्दा माथिका योजना १ वटा योजना ठेक्का प्रक्रियामा रहेको ।
- प्रदेश सरकार प्रदेश नं. ५ को कृषि भूमि व्यवस्था सहकारी मन्त्रालय र गाउँपालिकाको लागत सहभागितामा वडा नं. १ को बेलवामा १८ लाख ६० हजारको लागतमा तरकारी संकलन केन्द्रको निर्माण सम्पन्न भएको र वडा नं. ४ को फर्साटीकरमा प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको लागत सहभागितामा अर्को तरकारी संकलन केन्द्र निर्माणको प्रक्रिया अघि बढाइएको छ ।
- नेपाल सरकार SNRTP अन्तर्गत वडा नं. १ को शिशै र किसुली जोड्ने पुल ०७६ आषाढ सम्म सम्पन्न हुने चरणमा रहेको ।
- वडा नं. २ र १ जोड्ने दानव नदिमा नेपाल सरकार अन्तर्गत सडक कार्यालयबाट २ वटा पुल निर्माण भैरहेको छ ।
- तेश्रो गाउँसभाबाट चालु आ.व. ०७५/०७६ को वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार विनियोजित बजेट ३८ करोड २६ लाख ८० हजार मध्ये हाल सम्म रु. १६ करोड ९० लाख ४१ हजार १ सय ८३ रुपैयाँ पैसा ४८ खर्च भई (४३.०५%) वित्तीय प्रगती भएको छ । नदिजन्य पदार्थ बिक्री जि.स.स. बाट प्राप्त हुने रकम थप हुने आम्दानी रु. ९१६५९४३६/- को संशोधित बजेटको आय व्यय समेत यसै साथ संलग्न गरिएको छ । तथा हाल सम्मको संशोधित आय र २०७५ चैत्र २५ गते सम्मको यथार्थ व्ययको विवरण संलग्न छ ।
- सडक बोर्ड नेपाल र गाउँपालिकाको लागत सहभागितामा पूर्व मैनेहिया देखि लुम्बिनी परिक्रमा सडकमा १२ लाख ६० हजारमा कालोपत्रे गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ ।
- नदीजन्य पदार्थको ठेक्का व्यवस्थापन ढिला हुन गई निर्माण सामाग्रीहरूको अभाव जस्ता कारणले योजना कार्यान्वयनमा ढिला हुन गई वित्तीय प्रगति कम देखिएको छ ।
- संसद विकास कोषबाट विभिन्न योजनाको लागि ९० लाखका ६ वटा छनौट भई कार्यान्वयनमा रहेको छ ।
- प्रदेश सरकार प्रदेश नं. ५ बाट विभिन्न योजनामा रकम विनियोजन भई कार्यान्वयनमा रहेका छन् ।

३. शिक्षा तथा स्वास्थ्य तर्फ :

- सामुदायिक विद्यालयका प्र.अ. र गाउँपालिकाको शिक्षा, शाखा बिच कार्यसम्पन्न करार सम्झौता गरी सोही अनुसार सूचकहरू निर्माण गरी मूल्याङ्कन गर्ने परिपाटीको शुरुवात गरिएको छ ।
- प्रथम शुद्धोधन शैक्षिक महोत्सव सम्पन्न गरिएको छ ।
- प्रथम पटक कक्षा ८ को परीक्षा शान्तिपूर्ण र व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गरी नतिजा प्रकाशनको चरणमा रहेको छ ।
- सामुदायिक विद्यालय, संस्थागत विद्यालय र समुदायमा आधारित वाल विकास केन्द्रका वाल विकास सहजकर्ताहरूलाई ३ महिने मन्टेश्वरी तालिम सम्पन्न गरिएको छ ।

- विद्यालयलाई सूचनामैत्री बनाउने कार्यको थालनी स्वरुप ५ वटा माध्यमिक विद्यालयलाई ल्यापटप र १ वटालाई प्रोजेक्टर प्रदान गरिएको छ ।
- विद्यालयका प्र.अ., लेखा सहायक, कार्यालय सहयोगी र वालविकास सहजकर्तालाई प्रोत्साहन स्वरुप मासिक नगद प्रदान परिपाटीबाट विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि हुने आपेक्षा गरिएको छ ।
- विद्यार्थी, शिक्षक अनुपातका आधारमा ८ वटा विद्यालयलाई अनुदान वितरण गरिएको ।
- गाउँपालिकाको शैक्षिक क्यालेण्डर निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको ।
- विद्यालयका शिक्षक र प्र.अ. बिच शिक्षण सिकाई सुधार गर्ने सम्बन्धमा कार्य सम्पादन करारका लागि प्रेरित गरिएको नियमित प्र.अ. बैठकबाट मासिक प्रगतिको समीक्षा गर्ने गरिएको ।
- गाउँपालिका अर्न्तगत रहेका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा औषधीहरु नियमित आपूर्ति गरी औषधीको अभाव नहुने अवस्था श्रृजना भएको ।
- वडा नं. २ को भुजौली स्वास्थ्य चौकी र वडा नं. ५ को मानपकडी स्वास्थ्य चौकीमा ल्याब स्थापना गरिएको ।
- यस गाउँपालिका भित्र नियमित गर्भ परीक्षण गरेका र स्वास्थ्य संस्थामा जन्मिएका बालिकाहरुको ३५ दिन भित्र वडा कार्यालयमा जन्मदर्ता गरेमा रु. २०००/- नगद प्रोत्साहन गर्ने कार्य प्रभावकारी भएको जसबाट हाल सम्म ५९ बालिकाहरुलाई जन्म प्रोत्साहन वापत रु. १ लाख १८ हजार प्रदान गरिसकिएको ।
- स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरीयता वृद्धि गर्न तथा नियमित प्रतिवेदन गर्नको लागि हरेक महिना स्वास्थ्य संस्था इन्चार्जहरुको बैठक नियमित गरिएको ।
- परिवार नियोजन सेवाको प्रयोग दर वृद्धि गर्न परिवार नियोजन दिवस मनाउने तथा परिवार नियोजन सम्बन्धि अन्तरक्रिया गरिएको ।
- २४ घण्टे प्रसुती सेवालालाई प्रभावकारी बनाउन करारमा अ.न.मी. तथा का.स. भर्ना गरी सेवालालाई प्रभावकारी गराइएको ।
- बाल पोषणको अवस्थामा सुधार ल्याउन पोषण प्रवर्धन सम्बन्धि विभिन्न कार्यक्रम गरिएको ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको सेवालालाई अभि प्रभावकारी गराउन तथा उनीहरुको मनोबल बढाउन म.स्वा.से.दिवस मार्फत उनीहरुलाई सम्मान गरिएको ।
- समाजमा लुकेर रहेको कुष्ठ रोग पत्ता लगाउने उद्देश्यले वृहत छाला रोग शिविर सम्पन्न गरिएको जसमा ३१८ जना छालारोगीले निशुल्क उपचार लिएको ।
- स्वास्थ्य सेवाको पहुँच नपुग्ने क्षेत्र शुद्धोधन १ चानापार र वेलवामा क्षयरोग पत्ता लगाउने खकार परीक्षण शिविर सम्पन्न गरिएको ।
- सुनगाभा सामुदायिक विकास केन्द्रको सहयोगमा शुद्धोधन गा.पा. का ३ वटा संस्थालाई किशोर किशोरीमैत्री स्वास्थ्य संस्थाको रुपमा विस्तार गरिएको ।

- पूर्णखोपको सुनिश्चितता र दिगोपनाको लागि समुदायस्तर, वडास्तर र गा.पा. स्तरमा विभिन्न कार्यक्रम सम्पन्न गरि पूर्ण खोप गा.पा. घोषणा गराउने अभियानमा लागिएको ।
- हरेक स्वास्थ्य संस्थाको सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी गराउन गा.पा.बाट सञ्चालन खर्च वितरण गरिएको ।
- विभिन्न स्वास्थ्य दिवस, कार्यक्रमहरु नियमित रुपमा गर्दै आइएको छ ।
- आयुर्वेद औषधालयमा चुर्ण औषधी निर्माणको लागि भवन निर्माण गरिएको ।
- आयुर्वेद गाउँघर क्लिनिक वडा नं. १ मा संचालन हुने तयारी भएको ।

४. कृषि तथा पशु तर्फ :

- कृषकहरुलाई १८४६० Kg गहुँको बिउ, ५० Kg प्याजको बिउ, १००० प्याकेट च्याउँको बिउ ५०% अनुदानमा वितरण गरिएको ।
- पाँच कठ्ठा भन्दा बढी व्यवसायिक तरकारी र फलफुल खेती गर्ने किसानलाई अनुदान वितरण गर्न १०० जनाको नाम छनौट गरिएको ।
- साना सिंचाई कार्यक्रम संचालन गर्न ४ वटा कृषक समूह छनौट गरिएको ।
- भकारो सुधार कार्यक्रम अनुदानको लागि १० जना कृषक छनौट गरिएको ।
- ७५% अनुदानमा स्यालो ट्युबेल जडानको लागि १७ जना कृषक छनौट गरिएको ।
- आकस्मिक बाली संरक्षण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- कृषक समूह अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- पशुतर्फ निशुल्क औषधी तथा घाँसको बिउ वितरण गरिएको ।
- सबै वडाहरुमा पशु खोप कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- पशु गोठ र खोर सुधारको कार्यक्रम संचालनको लागि प्रस्ताव आह्वान गरिएको ।
- रेबीज रोग नियन्त्रण कार्यक्रम निरन्तर रुपमा संचालनको लागि प्रस्ताव आह्वान गरिएको ।
- कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालनमा रहेको ।

५. महिला विकास तर्फ :

- गाउँपालिकास्तरीय बाल श्रम न्यूनिकरण यौनजन्य हिंसा कार्यक्रम सम्पन्न भएको ।
- गाउँपालिकास्तरीय किशोर किशोरीहरुलाई जिवन उपयोगी सिप तथा प्रजनन स्वास्थ्य, सेनेटरी प्याड बनाउने तालिम वडा नं. ६ र ७ मा सम्पन्न भएको ।
- ३ वटा महिला सहकारी संस्थाको रणनीति योजना तयार गरिएको ।
- गाउँपालिकास्तरीय बालक्लब गठन सम्पन्न भएको ।
- लैङ्गिक हिंसा निवारण महिला विकास अर्न्तगत न्यायिक समितिलाई अन्तरक्रिया कार्यक्रम ।
- नेतृत्व तथा संस्थागत विकास तालिम सम्पन्न गरिएको ।

- समूह गठन तथा अनुशिक्षण तालिम सम्पन्न गरिएको ।
- अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।

६. घरनक्शा तर्फ :

- नियमित (पुरानो घर) जम्मा नक्सापास ९८ वटा र नयाँ घर नक्सापास ५ वटा सम्पन्न भएको ।
- हाल सम्म आंशिक तथा नयाँ तथा तल्ला थप १८ वटा सम्पन्न भएको ।
- नक्सा पास दर्ता प्रक्रियमा रहेको फाईल संख्या ५० ।
- हाल सम्म जम्मा १७१ घरहरु नक्शा पास प्रक्रिमा आएको देखिन्छ ।

समस्या तथा चुनौतीहरु

- यस गाउँपालिका अर्न्तगत प्राविधिक र अन्य विषयगत कार्यचारीको अभाव तथा कार्यकक्षको अभावको कारण जनअपेक्षा अनुसार कार्य अधी बढाउन नसकिएको ।
- सबै वडा कार्यालयलाई छुट्टाछुट्टै संचालन गरी सेवा प्रदान गर्न नसकिएको ।
- यस गाउँपालिका अर्न्तगत विभिन्न स्थानमा संचालन हुने योजना संचालनको लागि नदीजन्य पदार्थको अभाव, प्राविधिक कर्मचारीको अभाव र समयमा उपभोक्ता समितिहरु गठन नहुँदा योजनाहरुको प्रगति न्यून रहेको ।
- निर्माणाधिन गाउँपालिकाको कार्यालयको लागि रकमको कमि भएको ।
- गाउँपालिका अर्न्तगत विभिन्न पेशा र व्यवसायबाट व्यवसायकर न्यूनरुपमा संकलन हुने गरेको ।
- समयमा नदीजन्य पदार्थको ठेक्का पट्टा हुन नसकेको ।
- २०७५ साल बैशाख १ गते बाट घर नक्शा र भवन आचार संहिता लागु गरेता पनि सो को प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसकेको । नागरिकहरुमा आफूखुसी घर निर्माण गर्ने प्रवृत्ति बढेको ।
- जिल्ला समन्वय समितिबाट तत्कालिन जि.वि.स. अर्न्तगत रहेको र मन्त्रालयको निर्देशनअनुसार ठूला भौतिक पूर्वाधारका योजनाहरुमा खर्च गर्ने गरी माग गरिएको रकम समयमा प्राप्त हुन नसकेको ।
- मालपोत कार्यालयबाट आउने राजश्व बाँडफाँडको रकम समयमा उपलब्ध हुन नसकेको ।

अन्तमा यस चौथो गाउँसभामा उपस्थित उपाध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरु, गाउँकार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु, वडा सदस्यज्यूहरु समाजसेवी, कर्मचारीहरु, पत्रकारज्यूहरु सबैलाई धन्यावद प्रदान गर्दछु ।